

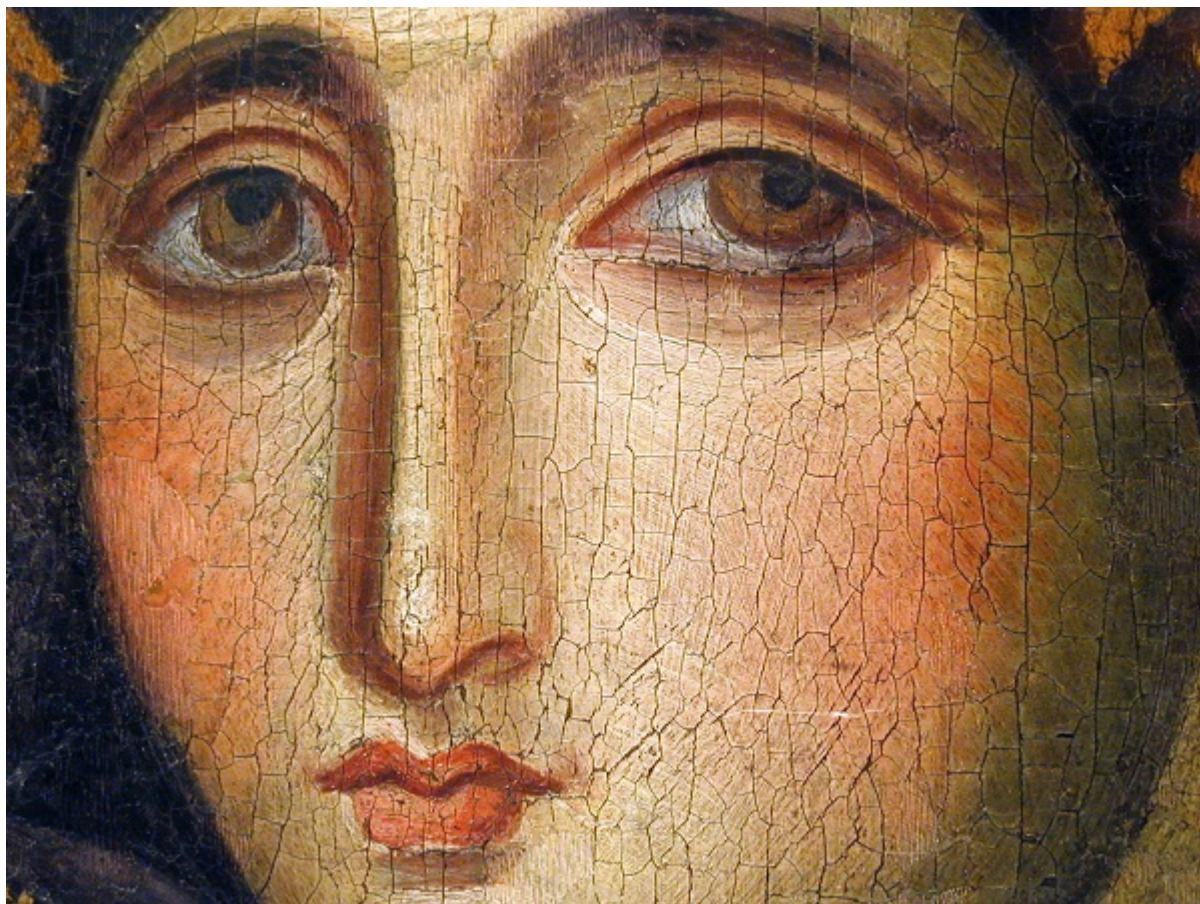
Το αειπάρθενον της Θεοτόκου

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/1luFp9G>]

Η Παναγία ήταν άνθρωπος, γεννήθηκε από ανθρώπους και μετείχε σε όλα, όσα χαρακτηρίζουν το ανθρώπινο γένος. Δεν παρασύρθηκε όμως από την κακία που επικρατεί στη ζωή. Νίκησε την αμαρτία και έδωσε τέλος στην πονηρία. Η νίκη αυτή πραγματοποιήθηκε με την τέλεια ταπείνωση και την απόλυτη αγάπη, ενώ οι δύο μαζί ολοκληρώνουν την αληθινή παρθενία.

Η Παναγία δεν είναι απλώς Παρθένος. Είναι η Παρθένος. Η Αειπάρθενος. Ο άγιος Γρηγόριος ο Νύσσης βλέπει στο πρόσωπο κάθε παρθένου το τέλος της κυριαρχίας του θανάτου. Και πραγματικά ο θάνατος που κληροδοτείται από τον γενάρχη στους απογόνους του σταματά κάθε φορά στο σώμα του ή της παρθένου. Έτσι το παρθενικό σώμα γίνεται το τέλος της διαδοχής των θανάτων που άρχισαν από τον πρώτο άνθρωπο και έφθασαν ως αυτό. Ο Χριστός, ως Υιός της Παρθένου που δεν έχει φυσικό απόγονο, είναι η καινή κτίση.

Η παρθενία ως απλή βιολογική κατάσταση δεν έχει καμιά θεολογική ή σωτηριολογική σπουδαιότητα. Η παρθενία της Παναγίας δεν είναι απλή βιολογική, αλλά καθολική ψυχοσωματική κατάσταση. Είναι η κατάσταση της πλήρους και καθολικής αναφοράς στο Θεό. Είναι το ήθος της. Η Παρθένος δεν κατέχει τίποτα για τον εαυτό της. Δεν κατέχεται από τίποτα και από κανένα, αλλά προσφέρει τα πάντα και τον εαυτό της εξολοκλήρου στο Θεό: «Ιδού η δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατά το ρήμα σου». Έτσι ολοκληρώνεται η παρθενία. Διαφορετικά δεν έχει καμιά ιδιαίτερη αξία. Άλλωστε και η Εύα που οδήγησε τον κόσμο στην πτώση ήταν παρθένος. Ως παρθένος συνέλαβε τη συμβουλή του διαβόλου και γέννησε την παρακοή και το θάνατο. Η Παναγία όμως με την απόλυτη εμπιστοσύνη και υπακοή της στο Θεό γέννησε το Χριστό που έφερε στον κόσμο τη σωτηρία και την ανακαίνιση.

Η καινή κτίση, που εισάγεται στον κόσμο με την Παναγία, πραγματοποιείται με σύμπτωση αντιθέσεων. Ό,τι προηγουμένως γινόταν ως έκτακτη επέμβαση του Θεού στην ιστορία, δηλαδή ως θαύμα, παρουσιάζεται με την Παναγία ως καινή φύση και ιστορία. Η παρθενία συμβαδίζει με τη μητρότητα. Η διακοπή της διαδοχής των θανάτων συμπίπτει με την απαρχή της φανερώσεως της ζωής. «Η γαρ αυτή και παρθένος και μήτηρ, καινοτομούσα την φύσιν τη συνόδω των αντικειμένων, είπερ των αντικειμένων παρθενία και γέννησις».

Στη σύμπτωση αυτή των αντιθέσεων κορυφώνεται η ανθρώπινη συνεργασία στο έργο της σωτηρίας. Η παρθενία ως καθολική αυτοπροσφορά του ανθρώπου προς τον Θεό, ως τέλειος κατά κόσμο θάνατος, συνάπτεται με την πλήρη αυτοπροσφορά του Θεού προς τον άνθρωπο με την τέλεια ενανθρώπηση. Έτσι η Παναγία γίνεται η απαρχή της καινής κτίσεως και ο οδηγός της πνευματικής τελειώσεως. «Αύτη τε απαρχή αγία και της προς τον Θεόν φερούσης ηγεμών ανθρώποις». Αυτή δέχεται πρώτη το πλήρωμα της χάριτος του Θεού και το κάνει μεθεκτό στον καθένα κατά το μέτρο της καθαρότητός του. Θαυμάσια περιγραφή του προσώπου και της ζωής της Παναγίας ως προτύπου πνευματικής τελειώσεως παρουσίασε ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς σε ομιλία εις τα εισόδια της Θεοτόκου.

Η Παναγία τοποθετείται ψηλότερα από τις αγγελικές δυνάμεις. Είναι «τιμιωτέρα των Χερουβίμ και ενδοξότερα ασυγκρίτως των Σεραφίμ». Το μεγαλείο που γνωρίζει η ανθρώπινη φύση στο πρόσωπο της Παναγίας υπερβάλλει το μεγαλείο ολόκληρης της κτίσεως. Έτσι κατανοείται και ο χαιρετισμός της που συναντούμε στο Θεοτοκάριο: «Χαίροις μετά Θεόν η Θεός τα δευτερεία της Τριάδος η έχουσα». Στο μεγαλείο αυτό της Παναγίας μετέχει και κάθε άνθρωπος που ζει κατά το πρότυπο της Παναγίας.

Το μεγαλείο του ανθρώπου θεμελιώνεται στην κατασκευή του «κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσιν» Θεού. Το μεγαλείο όμως του ανθρώπου που αμαύρωσε το «κατ' εικόνα» και έχασε το «καθ' ομοίωσιν», κερδίζεται με τη συναίσθηση και αναγνώριση της αχρειότητάς του. Η αχρειότητα αυτή δεν έγκειται μόνο στην παράλειψη των οφειλών του προς τον Θεό. Υπάρχει και όταν ο άνθρωπος ανταποκριθεί εξολοκλήρου στο θείο θέλημα: «Όταν ποιήσητε πάντα τα διαταχθέντα υμίν, λέγετε ότι δούλοι αχρείοι έσμεν, ότι ο οφείλομεν ποιείν πεποιήκαμεν».

[Συνεχίζεται]